

بررسی تاثیر بار کاری بر شیوع اختلالات اسکلتی-عضلانی در بین کارکنان آشپزخانه بیمارستان‌های آموزشی شهر قزوین

سکینه ورمزیار^۱، سیدسجاد عطایی^۲، پیام حیدری^۲، سمیرا انصاری^{۳*}

^۱ استادیار گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^۲ کارشناس مهندسی بهداشت حرفه‌ای

^۳ کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^{۴*} دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

آدرس نویسنده مسئول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده بهداشت

مقدمه: شیوع دردهای اسکلتی-عضلانی در مشاغل با بار کاری بالا و رفتارهای استاتیک طولانی مدت بیش تر می‌باشد. دردهای اسکلتی-عضلانی به شدت با عوامل روانی نامطلوب محیط کاری در ارتباط است. کار آشپزخانه کاری است که از نظر بار روانی و بار فیزیکی، کاری سنگین می‌باشد. لذا هدف مطالعه‌ی حاضر بررسی تأثیر بار کاری بر شیوع اختلالات اسکلتی-عضلانی در بین کارکنان آشپزخانه‌ی بیمارستان‌های آموزشی شهر قزوین می‌باشد.

روش کار: در این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی و مقطعی ۶۰ نفر از کارکنان آشپزخانه به‌طور سرشماری وارد مطالعه شدند. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه‌ی شیوع درد و بار کاری صورت گرفت. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های رگرسیون تک و چند متغیره، توسط نرم‌افزار SPSS20 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: در این مطالعه بیش‌ترین شیوع در ناحیه‌ی کمر (۷۸/۳٪)، گردن (۴۵/۵٪) و شانه (۴۱/۷٪) مشاهده شد. نتایج نشان داد که تمام کارکنان آشپزخانه بیش از ۴۰ ساعت در هفته کار می‌کنند و ۵۱/۷٪ فقط یک‌بار در طول شیفت کاری فرصت استراحت دارند. افرادی که تمام روزهای هفته را کار می‌کنند نسبت به افرادی که در روزهای عادی سر کار هستند، در تجزیه و تحلیل تک متغیره تقریباً ۳ برابر بیش‌تر در معرض شیوع درد گردن و شانه هستند. در تعامل با سایر ریسک‌فاکتورها (رگرسیون چند متغیره) شیوع شانه ۳۰ برابر، کمر ۲۰ برابر و گردن ۵ برابر بیش‌تر می‌شود. حجم کاری سنگین به‌تنهایی و در تعامل با سایر فاکتورها به‌ترتیب ۲ و ۵ برابر شیوع گردن درد را افزایش می‌دهند.

بحث و نتیجه‌گیری: ساعات کار طولانی، حجم کار زیاد و فرصت ناکافی برای استراحت از مهم‌ترین عواملی می‌باشند که میزان شیوع اختلالات اسکلتی-عضلانی را در بین کارکنان آشپزخانه افزایش می‌دهند. کاهش ساعات کاری، افزایش نیروی انسانی به‌منظور کاهش حجم کاری و استفاده از تعطیلات آخر هفته از جمله عوامل مؤثر در کاهش شیوع اختلالات در کارکنان آشپزخانه‌های مراکز آموزشی تحت پوشش دانشگاه می‌باشند.

کلمات کلیدی: آشپزخانه، بار کاری، اختلالات اسکلتی-عضلانی